

Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2018.04.16.

Iskola, osztály: gimnázium, 8.B osztály

Iskola neve és címe: Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium (1015 Budapest, Szabó Ilonka u. 2)

Tanít: Gelencsér Flóra

Témakör megnevezése: A hazánkkal szomszédos országok földrajza

Tanítási egység (téma) címe: A természeti erőforrásokban gazdag Románia

Az óra (jellemző) típusa: Új ismereteket feldolgozó óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Románia természetföldrajzi adottságainak bemutatása és az azokból következő társadalmi-gazdasági folyamatok ismertetése
- Erdély és Partium földrajzi jellemzése
- a hazához és a magyarsághoz való kötődés megalapozása Románia magyarsághoz kapcsolódó országrészeinek földrajzi-környezeti jellemzőinek megismertetésével

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- a helyi és a regionális szemlélet fejlesztése a regionális társadalmi és környezeti folyamatok értékelésével
- a nemzeti öntudat fejlesztése Románia hazánkkal való múltbéli és jelenlegi kapcsolatának tudatosításával
- oksági gondolkodás fejlesztése Magyarország és Románia földrajzi jellemzőinek rendszerezésével (*összehasonlító táblázat, térképek*), valamint a történelmi, politikai változások és a társadalmi-gazdasági hatások felismertetésével
- a tanulni tudás képességének fejlesztése az előzetes (*Közép-Európával kapcsolatos*) tudás előhívásával
- a kommunikatív és művészi kifejezőképesség fejlesztése az országbemutató során
- a térbeli tájékozódás fejlesztése térképen, atlasz segítségével
- ráismerő készség fejlesztése
- földrajzi-környezeti gondolkodási képesség fejlesztése

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- a természet és kulturális értékek iránti tiszteletre való nevelés elősegítése a felelős és tudatos környezeti magatartás kialakításához
- a fegyelmezett munkára való nevelés, megfigyelés fejlesztése (feladatmegoldás)

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- **új fogalmak:** Erdély, Partium, Székelyföld, Erdélyi-középhegység, Erdélyi-medence, Királyhágó, Román-alföld, Nagyvárad, Arad, Temesvár, Kolozsvár, Duna-delta, Hargita, Maros, Brassó, Marosvásárhely, Constanta, Székelyudvarhely
- **megerősítendő fogalmak:** Kárpát-medencevidék, Kárpátok, Déli-Kárpátok, Keleti-Kárpátok, vulkáni vonulat, Osztrák Magyar Monarchia, világháború

b. Folyamatok:

- új folyamatok:
- megerősítendő folyamatok: trianoni békeszerződés következményei

c. Összefüggések:

- **új összefüggések:**
- **megerősítendő összefüggések:** alföldek és a mezőgazdaság kapcsolata, nagy erdőségekre épülő fafeldolgozás, vulkánosság és az ércképződés kapcsolata, ásványkincsekre települő ipar

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek:

- szociális és állampolgári kompetencia
- anyanyelvi kommunikáció
- kulturális tudatosság

f. Főbb tanulói tevékenységek:

- előzetes tudás felelevenítése
- páros munka
- egyéni munka
- megfigyelés
- kérdés-felelet

2. Szemléltető és munkaeszközök

- atlasz
- Prezi bemutató
- projektor, számítógép

3. Felhasznált irodalom

- Kerettanterv – Földrajz 7-8. évfolyam
- Tankönyv: Földrajz 8. – Jónás, Kovács, Vízvári, Mozaik, Szeged, 2015.
- Tankönyv: Földrajz 8. – Kusztor, Pokk, Szöllősy, Budapest, 2016
- Atlasz: Képes földrajzi atlasz középiskolásoknak, Mozaik, Szeged, 2013.

4. Mellékletek jegyzéke

- **Prezi** – bemutató
- **Fogalomlista** – párosítás
- **Versrészlet** – szövegfeldolgozás
- **Keresztrejtvény** – összefoglalás

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
2'	I. Az óra kezdete				
	Köszönés Jelentések, adminisztráció	szervezés			
6'	II. Ellenőrzés				
	Ismétlés a) a kiosztott <i>papírcédulák [melléklet 1.]</i> közül a Szlovákiára jellemző fogalmak kiválogatása párban b) a párosítás ellenőrzése az osztállyal közösen c) rávezetés arra, hogy a maradék fogalmak egy másik ország egyes jellemzőit adják meg – „ <i>Mely országról lehet szó? Melyik információ alapján jöttél rá?</i> ”	ellenőrzés érdeklődés-felkeltés	felelevenítés rendszerezés tanári közlés	páros munka frontális osztálymunka	papírlapok fogalmakkal
42'	III. Új anyag feldolgozása				
2'	Az ország jellemzése a) földrajzi helyzet b) terület, népesség, népsűrűség – <i>Magyarországhoz viszonyítva</i> c) hivatalos nyelv, fizetőeszköz, főváros	tényanyag-biztosítás	tanári közlés	frontális osztálymunka	atlasz, projektor, számítógép, Prezi
5'	Rövid történelmi áttekintés a) I. világháború következményei – <i>hazánk területi veszteségei</i> b) „Adj címet a térképnek!” feladat → térkép kivetítése az Erdélyben élő magyarok arányáról c) A kivetített térkép és a tankönyv 42.2. ábrája alapján Erdély legnagyobb magyarlakta megyéinek megállapítása d) Erdély, Székelyföld, székelyek e) kitekintés – aktuális hírek – Székelyföld területi autonómiája	tényanyag-biztosítás elméleti ismeretalkalmazás tényanyag-biztosítás	tanári közlés tanár-diák közlés tanári közlés	frontális osztálymunka egyéni munka frontális osztálymunka	projektor, számítógép Prezi, tankönyv
15'	Változatos tájak – körutazás Romániában a) Erdély – Petőfi versrészletének feldolgozása [melléklet 2.] földrajzi tartalmak keresése, aláhúzása b) a feladat közös ellenőrzése c) a mai Erdély területének bemutatása – <i>tájak és</i>	érdeklődés-felkeltés ellenőrzés tényanyag-biztosítás	szövegelemzés tanári közlés	páros munka frontális osztálymunka	versrészlet, projektor, számítógép, Prezi, atlasz

	<p><i>főbb városok, nevezetességek</i></p> <p>d) A Kárpátok láncainak bemutatása</p> <p>e) A Kárpátokon kívüli országrészek bemutatása – a körutazás befejezése</p>				
7'	<p>Az ország gazdasága</p> <p>a) a gazdag természeti kincsekre épülő ipar</p> <p>b) kedvező mezőgazdasági adottságok</p> <p>c) szolgáltatások</p>	tényanyag-biztosítás	tanári közlés	frontális osztálymunka	projektor, számítógép, Prezi
7'	<p>Óra végi összefoglalás</p> <p>a) rövid ismétlő kérdések az órai anyagból keresztrejtvény [melléklet 3.] megoldásával</p>	ellenőrzés	feladatmegoldás	egyéni munka	keresztrejtvény
45'	III. Az óra zárása				
	<p>Az osztály munkájának értékelése</p> <p>Az osztály figyelmének felhívása arra, hogy a következő órán összefoglalás lesz a témakörből</p> <p>Elköszönés</p>	értékelés	tanári közlés, visszacsatolás	frontális osztálymunka	

Melléletek

A Prezi bemutató [ide](#) kattintva tekinthető meg.

Melléklet 1 – fogalomlista

Szlovákiához köthető fogalmak	Romániához köthető fogalmak
Északnyugati-Kárpátok	Déli-Kárpátok
Magas-Tátra	Keleti-Kárpátok
Pozsony	Bukarest
Felvidék	Erdély
Népessége körülbelül kétszer kisebb, mint Magyarországé.	Népessége körülbelül kétszer nagyobb, mint Magyarországé
Kassa	Konstanca
Körülbelül 520 ezer fős magyar kisebbség él az országban.	Körülbelül 1,4 milliós magyar kisebbség az országban.
Eurozóna	
Magyarország északi szomszédja	Magyarország keleti szomszédja

Melléklet 2 – versrészlet

[Megjegyzés: Az aláhúzendó szavak vastag betűvel vannak jelölve.]

Petőfi Sándor – Két ország ölelkezése

"...Oh **nemzetemnek** drága szép testvére,
Simúlj, simúlj testvéred kebelére...
"...S te, lelkem, szállj a **Királyhágón** által
Érzelmimnek tündérvilágával,
És szórd el ott e kincseket,
Ajándékozz meg ifjat, öreget,
Hadd gazdagodjék mindenik meg,
De legszebb részét add a **székelyeknek!**
Csókold meg a székely fegyvereket,
Azok csókodtul tündököljenek,
S azoktól nyerj te hős-erőt,
Mely úgy tündöklök a világ előtt!
S ha bejárád a **völgyeket,**
Röpülj föl s állj meg **bérceik** felett,
S hogy megismerjék a **rónák** fiát,
Játsszál szemökkel, mint a **délibáb.**"

Melléklet 3 – keresztrejtvény

[Megjegyzés: A keresztrejtvény a Crossword Puzzle Generator program felhasználásával készült.]

Megoldások függőlegesen: 1. ERDÉLYI-KÖZÉPHEGYSÉG; 3. KOLOZSVÁR; DACIA

Megoldások vízszintesen: 2. FEKETE-TENGER; 5. KONSTANCA; 6. SZÉKELYFÖLD; 7. SZÉKELYEK; 8. GYLKOS-TÓ

ROMÁNIA

Töltsd ki az alábbi keresztrejtvényt!

Függőleges:

1. Az Alföld és az Erdélyi medence között húzódó, sűrű erdősséggel borított, változatos felépítésű hegyvidék.
3. Erdély történelmi központja, és egyben Mátyás király szülőháza is itt található.
4. Román autómárka.

Vízszintes:

2. Ide torkollik a Duna.
5. Az ország legnagyobb kikötővárosa.
6. Erdélyen belül itt laknak legnagyobb arányban a határon túli magyarok.
7. A honfoglalástól kezdődően főként a mai Erdély területén letelepedett néprajzi csoport.
8. Hegyomlás következtében a patak felduzzasztott vizéből keletkezett tó.

